

Talousarvion seuranta tammi-syyskuu 2024

KHALL 04.11.2024
1805/02.02.02/2024

Valmistelija

Ari Virolainen

Kaupunginvaltuusto on 18.12.2023 § 85 hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman.

Kaupunginhallituksen 8.1.2024 käyttösuunnitelmia koskevan päätöksen mukaisesti kaupunginhallitukselle ja valtuustolle toimitetaan neljännesvuosittain kaupungin talouden tilanteen yksityiskohtaisempi seuranta, jota täydentää talouden kuukausiraportointi hallitukselle.

Tilikauden alijäämä on syyskuun lopussa 1,1 miljoonaa euroa. Koko vuoden talousarvion alijäämäksi on arvioitu 1,0 miljoonaa euroa. Lisäksi sivistyslautakunnan ehdotuksen mukaan sen talousarvioon tulisi tehdä 1,0 miljoonaa euron lisäys.

Ulkoisen toimintakate on syyskuun lopussa 2,1 miljoonaa euroa edellistä vuotta huonompi. Toimintakatteen muutoksesta noin miljoona euroa selittää kuntaliitosavutusten poistuminen, mutta ulkoiset toimintakulut ovat nousseet noin 1,6 miljoonaa euroa. Tästä noin 0,5 miljoonaa euroa on henkilöstökulujen nousua. Talousarviossa 2024 koko vuodelle on varauduttu vajaan 1,5 miljoonan euron (noin 5 %) henkilöstökulujen nousuun vuoden 2023 toteumaan verrattuna.

Ulkoiset palvelujen ostot ovat noin 0,6 miljoonaa euroa edellistä vuotta suuremmat. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kasvu on noin 167 000 euroa.

Vuoden 2023 alussa maksettiin pääosa nk. verohännistä, joten erityisesti tammi- ja helmikuun toteumat ovat edellistä vuotta merkittävästi pienemmät. Verotulot ovat kesäkuun lopussa 3,3 miljoonaa euroa edellistä vuotta pienemmät. Kuntaliiton toukokuisen veroarvion mukaan Kankaanpään verotulot tulisivat olemaan noin 28,7 miljoonaa euroa. Talousarviossa on ennakoitu 28,1 miljoonan euron verotuloja.

Koko vuoden verotulototeumaan vaikuttavat myös edellisten vuosien oikaisut. Ne tulevat olemaan positiivisia tuloverojen osalta ja ne tulevat olemaan negatiivisia kiinteistöverojen osalta. Kiinteistöverojen aikaisempien vuosien oikaisut näkyvät syyskuun tuloslaskelmassa ja kiinteistöverojen ennakoitaan jäävän talousarviosta arviolta reilu 300 000 euroa. Yhteisövero on toteutumassa talousarvion mukaisena. Kuntaverojen ennakoitaan ylittävän talousarvion noin 600 000 eurolla, jolloin talousarviota ei muuteta verotulojen osalta, vaan niiden arvioidaan kokonaisuutena olevan talousarvion mukaisia.

Valtionosuuksien taso putosi merkittävästi vuodelle 2024. Tässä vaiheessa vuotta ne ovat 0,7 miljoonaa euroa aiempaa pienemmät. Kokonaisuutena niiden ennakoitaan jäävän yli 1,6 miljoonaa euroa vuoden 2023 tasosta.

Kaupungin talous on tässä vaiheessa vuotta toteutunut 6,16 miljoonaa euroa edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa heikompana.

Vuosien ja kuukausien välisessä vertailussa on huomioitavaa, että vuoden 2023 tammi-maaliskuun toteuma oli kertaeristä johtuen täysin poikkeuksellinen. Vuoden 2023 syyskuun ylijäämä 5,0 miljoonaa oli lähes samalla tasolla koko vuoden ylijäämän kanssa. Koska valtionosuuksien taso on tänä vuonna vuotta 2023 pienempi ja palkankorotuksien vaikutus kohdistuu loppuvuoteen, ennakoidaan viimeisen vuosineljänneksen toteuman olevan alijäämäinen.

Sivistyslautakunnan toimintakate on syyskuun loppuun mennessä 1 324 024 euroa suurempi kuin vuonna 2023, sen merkittävä nousu johtuu useasta eri tekijästä: Toimintatuottojen osalta toteuma on 498 544 euroa pienempi kuin 2023, merkittävimpänä valtionavustusten määrän väheneminen. Toimintakulujen osalta toteuma on 825 479 euroa suurempi kuin 2023. Toimintakulujen toteutumassa näkyy erityisesti palveluiden hintojen nousu niin sisäisissä kuin ulkoisissa palveluissa sekä vuokrien kohoaminen. Vaihtuvina kuluina kotikuntakorvausmenojen osuudet vaihtelevat vuosittain kuten palvelusetelikulutkin. Henkilöstökulujen nousuun vuoteen 2023 verrattuna ovat vaikuttaneet tehdyt työmarkkinaratkaisut sekä valmistavan ja suomi toisena kielenä opetuksen kulut.

Sivistyslautakunnan vuoden 2024 talousarvioon vaikuttavat syksyn aikana kuitenkin valmistavan opetuksen ja määräaikaisten tehtävien väheneminen/vähentäminen, sekä hankintojen pienentäminen. Näistä toimenpiteistä huolimatta voidaan arvioida, että tulosalueen kasvatus ja opetus käyttötalouden talousarvioon varatut määrärahat tulevat ylittymään noin miljoonalla eurolla.

Sivistyslautakunta merkitsi kokouksessaan 15.10.2024 § 101 toteutumisraportin tammi-syyskuu 2024 tiedoksi ja esitti kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle 1 M€ lisämäärärahaa kasvatukseen ja opetuksen tulosalueelle. Tämä käsitellään omana pykälänään.

Positiivisena muutoksena on kaupungin väkiluku, joka on kasvanut syyskuun loppuun mennessä 82 henkilöllä.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli syyskuun lopussa 10,1 % eli hieman vähemmän kuin vuoden vaihteessa (11,0 %). Työttömyysaste oli kuitenkin korkeampi kuin vuotta aiemmin (8,8 %).

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee talouden toteuman tiedoksi ja kehottaa tulosalueita tiukkaan talousseurantaan, jotta tilikauden alijäämä ei kasva nykytasosta. Kaupunginhallitus päättää lähettää toteumaraportin tiedoksi kaupunginvaltuustolle.
Päätös	
Täytäntöönpano	Kaupunginvaltuusto Tulosalueet
Lisätietoja antaa	Talousjohtaja Ari Virolainen, 044 577 2241
